

ཐེག་པའི་དུས་འཇགས། ༣༡

ཐེག་པའི་ཆང་ལོ་ཙཱ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱི་གསུང་ འབུམ་པོད་གསུམ་པ་བཞུགས།

དཔལ་བཅུགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇགས་ཁང་ནས་བསྐྱིད་པ།

ཀྲུང་གོའི་པོད་རིག་པ་དཔེ་ལྷན་ཁང་།

༡། །སྒྲག་ཚང་ལོ་རྒྱུ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱི་
གསུང་འབུམ་བོད་གསུམ་པ

དབལ་བརྟེན་པོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་བསྐྱེད་སྤེལ་

དཔེ་ཐུན་པ། རྒྱལ་མོ་འབྲུག་པ།
དཔེ་ཐུན་འགན་འཁུར་པ། ཚངས་པོ།
མཁུན་ཤོག་མཆིས་འགོད་པ། འགྲོ་འདུལ་རྩོ་རྩེ།

ཅེས་འཁོད་ཀྱི་ལུ་ལཱ་ལེན་གྱི་ལུ་ལ།

དེབ་མོ་གཅིག་པ།

༄༅། །སྐྱུ་ཁྲི་ཚང་ལོ་ལྷ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱི་

གསུང་འདུམ་པོད་གསུམ་པ་བཞུགས་སོ། །

(༣ / ༧)

སྐྱུ་ཁྲི་ཚང་ལོ་ལྷ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱིས་བཅམས།

*

དཔལ་བཅུགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུ་ཞིབ་འབྲུག་ཁང་གིས་བསྐྱུགས།

ཀྲུང་གོ་པོད་རིག་པ་དཔེ་ཐུན་ཁང་གིས་བསྐྱུན་ཏེ་བཟུམ།

ལེ་ཅིན་མོ་རིན་ཆེན་ཁྲ་པར་འདེབས་ཀྱང་མིས་དཔར་བཟབ།

ལྷི་མོ་༢༠༠༠ལོའི་ཟླ་གསུམ་པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྐྱུགས།

ལྷི་མོ་༢༠༠༠ལོའི་ཟླ་གསུམ་པར་པར་ཐེངས་དང་པོ་བཟབ།

དཔར་གྲངས། ༠༠༠ ༡— ༩༥༠༠

ISBN978—7—80057—898—4/Z. 501

དེབ་རེར་སྒྲིག་ ༩༥ . ༠༠

出 版 人:周华
责任编辑:聪博
封面设计:多吉

图书在版编目(CIP)数据

大苍译师西绕仁青全集: 藏文
百慈藏文古籍研究室编 北京:中国藏学出版社,2007.3
(先哲遗书.31) ISBN 978-7-80057-898-4
I.大… II.百… III.密宗-古籍-汇编
-藏语 IV.B946.6
中国版本图书馆CIP数据核字(2007)第027207号

先哲遗书 (三十一)
大苍译师西绕仁青全集
(3/7)

大苍译师西绕仁青著

*

百慈藏文古籍研究室编辑整理
中国藏学出版社出版发行
北京墨人彩色印刷有限公司印刷

开本:880×1230毫米1/16 印张:14.5

2007年3月第1版 2007年3月第1次印刷

印数:0001—2500册

书号:ISBN978-7-80057-898-4/Z.501

定价:25.00元

སྐུ་ཚང་ལོ་ལྔ་པ་གཉིས་རབ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ།

༣། འདེམ་སྒྲུབ་གསལ་བཤད།

《མེས་པོའི་བྱལ་བཞག་》ཅེས་པའི་དཔེ་ཚོགས་འདི་ནི་དཔལ་བཟུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བསྒྲིགས་ཤིང་འདི་ག་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་བསྐྱུན་པའི་དཔེ་རྙིང་དཔེ་ཚོགས་ཤིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཁས་དབང་གཟན་དཀར་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྐྱུན་ཏེ་མ་མཆོག་གིས་སྤྱིའི་གཙོ་སྤྱོད་གནང་སྟེ། དཔལ་བཟུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ཏེ་པའི་ལོ་བཅུ་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོས་བོད་ཀྱི་ས་གནས་གང་སར་བཞུགས་པའི་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་བོ་ཉི་ཁྲིར་ཡོངས་བ་རང་ཐུང་དང་མིའི་གཞོན་འཛེས་འཛིག་ལ་ཏེ་པའི་ཉེན་ཁ་ལས་བསྐྱབས་ཏེ་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་ཤིང་དཀར་ཆག་ཏུ་བདུབ། དཔེ་ཐུམ་གསོལ། དཔེ་སྒྲོམ་བཞེངས་ཏེ་ཐུང་སྒྲོམ་མཛད་གནང་བ་དང་གནང་ཐུས་སུ་ཡོད་པ་ནི། རང་རེའི་མེས་པོའི་བྱལ་ཁོར་སྤྱང་སྒྲོམ་རྒྱུན་འཛིན་དང་བོད་རིག་པའི་གལ་ཆའི་དབྱེད་གཞི་མཁོ་འདོན་གྱི་དགོས་པ་ཆེ་བ་མ་ཟད། རང་རྒྱལ་མི་རིགས་རིག་གནས་ཁོར་མཛད་དར་རྒྱས་དང་སྤྱང་སྒྲོམ་བཟྱི་བའི་འཕྲིན་ལས་གལ་ཆེན་ཞིག་རེད།

ཏེ་ཆར་དཔལ་བཟུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་དང་འདི་ག་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་གཉིས་ཞིབ་གོས་བྱས་མཐར། སྒྲལ་རྒྱུན་རིག་གནས་སྤྱང་སྒྲོམ་དང་བོད་རིག་པའི་དབྱེད་ཡིག་སྤྱར་སྒྲོམ་དང་ཆ་ཆར་ཏུ་གཏོང་བའི་དམིགས་ཡུལ་ངོས་འཛིན་གཅིག་གྱུར་ཐོག་《བཀའ་གང་མས་དཔེ་དགོན་གཅེས་བཏུས་》ཞེས་པའི་དཔེ་རྙིང་དཔེ་དགོན་གྱི་དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་ཞིག་ལ་མཐུད་ནས་ལེགས་སྒྲིག་དང་དཔེ་སྐྱུན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ད་ཆར་ཡང་དམིགས་ཡུལ་དགོས་པ་གཅིག་གྱུར་ཐོག་《མེས་པོའི་བྱལ་བཞག་》ཅེས་པའི་དཔེ་རྙིང་དཔེ་དགོན་གལ་ཆེན་གྱི་དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོ་འདི་ཉིད་པར་སྐྱུན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྒྲོན་ཕྱོན་མེས་པོ་མཁས་དབང་དམ་པ་ཏུ་མས་བྱལ་ཏུ་བཞག་པའི་གསུང་འཁུམ་དཔེ་དགོན་གལ་ཆེན་རྣམས་དང་། འཐར་འཐོར་ཏུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་དགོན་གལ་ཆེན་དག་ཚུགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ཏེ་བསྒྲིགས་པ་འདིའི་ནང་དོན་ཐད་ལ། ནང་དོན་རིག་པ་དང་། གསོ་བ་རིག་པ། ཆད་མ་རིག་པ། སྐྱ་རིག་པ། བཟོ་རིག་པ། ལོ་རྒྱུས། ཕྱིས་རིག་སོགས་བཅུ་དྲག་རིག་པའི་གནས་ཀྱང་འདུས་པའི་དཔེ་དགོན་ཁོར་སྤྱང་དགོས་འདོད་ཀྱང་འཕྲུང་ལྟ་ཞིག་ཡིན།

འདི་འདྲའི་དཔེ་རྒྱན་མཉམ་ལས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ལེགས་པོ་དང་ཅལ་དཔེ་རྒྱན་ཁང་ལ་ཐོབ་པ་ནི་གིན་ཏུ་སྐལ་
བ་བཟང་ཞིང་ག་ཟེ་བཟིན་གྱི་འོས་འགན་ཞིག་ཏུ་བརྩིས་ཏེ་ལོ་འགའི་དཔེ་རྒྱན་འཆར་གཞིག་ཅོ་བོའི་ནང་དུ་
བཀོད་ཟིན་ཅིང་། ལས་གཞི་འདི་ལ་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་དང་རྒྱལ་ཁབ་
ཕྱི་ནང་གི་བོད་རིག་པའི་མཁས་དབང་དུ་མས་གདང་འཛོག་དང་མཐོང་ཆེན་གྱིས་སྐལ་ལ་མང་ཐོབ།

《མེས་པོའི་བྱལ་བཞག་》 གི་མ་ཕྱི་པལ་ཆེར་ནི་དབུ་མེད་བྱིས་རྒྱུད་ཤ་རྟག་ཡིན་པས། མ་དཔེ་
གསལ་མི་གསལ་དང་སྐྱང་ཡིག་མང་ཞིང་བྱིས་རྟགས་འདྲ་མེན་གྱི་དབང་གིས་གྲོག་དཀའ་བའང་གིན་ཏུ་མང་
པོ་འདུག འོན་ཀྱང་དཔལ་བཅུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྒྱུད་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ལོ་མང་རིང་ཉམས་སྦྱོང་བསྟུ་
ལེན་དང་མཁས་དབང་དུ་མར་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པར་རྟེན་ཡིག་གཞུགས་གསར་རྒྱག་དང་ཕྱོགས་སྒྲིག་བྱུང་བ་
བྱུང་། པར་གིང་དུ་འཕོད་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་དཔེ་རྒྱུད་གཞན་པ་དང་བསྟུར་ཏེ་གཏན་ལ་ཐབ་ཡོད་པ་
བཅས་ཏེ་ཞིབ་ཆ་དེའི་མོའི་བསྟུ་སྒྲིག་གསལ་བཤད་དུ་གཟིགས་པར་ལུ།

དཔེ་རྒྱུད་རྒྱུད་དང་ཕྱོགས་སྒྲིག་དཔེ་རྒྱན་གྱི་ལས་ཀ་འདི་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ཐུགས་ཁུར་གནང་
མཁན་གྱི་མཁས་དབང་རྣམས་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་ལྟེ་གནས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་
ལྟན་རྒྱས་དང་། མཁས་དབང་བྱུང་བསྟན་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་སོགས་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་འཇུག་སྟོན་གྱི་
བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་པ་ལ་སླིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལུ་རྒྱ་དང་། དཔལ་བཅུགས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་
གི་འགན་འཛིན་པ་ལྟན་རྒྱས་དང་། ལུ་དག་པ། ཡིག་རྒྱག་པ་སོགས་མདོར་ན་ལས་གཞི་འདི་ལ་ལྷག་
བསམ་དང་འབད་བརྩོན་ཆེན་པོས་ཞབས་ཁྱི་ལུ་མཁན་རྣམས་ལ་སླིང་ཐག་པ་ནས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞེས་ལུ་
རྒྱ་དང་།

དཔེ་ཆོགས་འདིའི་དཔེ་རྒྱག་དང་ལུ་དག་ཐད་ལ་ཉ་ཅང་ནན་ཏན་དང་ཞིབ་ཆོགས་བཟྱི་ཁུལ་བྱས་
མོད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོར་ཤེས་ཆོད་མཉན་པའི་དབང་གིས་ནོར་འཇུག་མི་ཉུང་བ་ཡོད་ཤིང་པས་དཔྱད་ལྟན་དག་
གིས་ནོར་བཅོས་ཡོངས་བསྐྱང་གི་དགོངས་འཆར་ལྷག་སྟོལ་གནང་བར་ལུ། །

ཞེས་ཀྱང་གོའི་བོད་རིག་པ་དཔེ་རྒྱན་ཁང་ནས།
སྤྱི་ལོ་༢༠༠༧ལོའི་ཟླ་བ་དང་བོའི་ཆོས་༡༠ལ།

སྒྲིབ་འགྲོའི་ལུ་ཚོགས།

དེ་ལ་འདིར་རང་ཅག་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་འདིར་ཚོས་རྒྱལ་ལོ་པའ་རྒྱལ་ས་
དང་། ས་དག་བཀའ་རྒྱུང་སོགས་ཀྱི་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་དམ་པའི་སྒྲིབ་
ལུ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས། བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུང་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་
པའི་ཚོས་བཙུང་དང་བཀའ་སྟོན་མཐའ་དག་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་
མོང་གི་རིག་གནས་སུ་རྟགས་སྟན་དག་མངོན་བརྗོད་ཐེབ་སྟོར། ལྷན་ཅིས་འབྱུང་
ཅིས་། སྐྱ་ཚད་བཟོ་གསོ་སོགས་མདོ་སྟགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་གཞུང་
ལུགས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཚད་ལ་མ་ཁོར་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཞིག་འཆད་ཉན་
འབྱུང་གསུམ་དང་། བཤད་སྐྱབ་ལས་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐོག་མར་སྟོན་གཏོང་།
བར་དུ་གཏན་ལ་ཐབ། རིམ་བཞིན་དར་རྒྱས་བཏང་བ་སོགས་འཛིན་སྟོང་སྟེལ་བར་
མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་བདག་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས། དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་དུ་
བཞུགས་སོ་ཙག་གི་སྟེགས་བམ་ཐམས་ཅད་གཅིག་དུ་སྦྲངས་ན་རི་རབ་ལུན་པའི་
གཏོས་དང་མཉམ་ཞིང་། ཚོས་ཚན་གྱི་རྒྱལ་དབྱེ་རི་སྟེང་ཡོད་པ་གྲངས་སུ་བགྲང་ན་
ནམ་མཁའི་གཟའ་སྐར་ཚོགས་ཀྱང་སྟེངས་པར་བྱེད་པ་ཞིག་མཆིས་པ་ཙམ་དུ་མ་
ཟད་། རྒྱ་བལ་རྟོར་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་འད་དར་བྱུང་ཆེ།

ད་ལྟའི་ཆར་བོད་རིག་པའམ་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཅེས་སུ་གསལ་བ་འདི་ཉིད་

འཇམ་གྱིང་ཤར་རྒྱུ་གི་ཡུལ་གྱུ་དག་ཏུ་འང་མཆོད་དེ། དཔེར་ན། ཡོ་ཀ་སྒྲི་ཐོར་རྩི་
དང་། ཉར་མེད་ལྷ་སྤྱོད་རོང་དང་། ཨ་རི་སོགས་སུ་གྲགས་ཆེན་གྱི་སྒྲོབ་གྲུ་ཆེན་མོ་
རྣམས་སུ་བོད་ཡིག་གི་དཔེ་མཛོད་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་མ་ཟད། བོད་གྱི་ཆོས་དང་རིག་
གཞུང་སྒྲོབ་གཉིར་བྱེད་སའི་སྡེ་ཆོན་དང་སྒྲོབ་མ་ཡང་མི་ཉུང་བ་ཡོད།

ད་ནི་གོང་དུ་སྒྲུས་པའི་བཤད་སྒྲུབ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུང་ཅེས་པ་དེ་གང་
དང་གང་ཡིན་པའི་ངོ་སྟོན་མདོ་ཙམ་ཞུ་ན། དེ་ཡང་རི་རྩོད་དུ། འཇམ་མགོན་གོང་
སྒྲུལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། ཆོས་སྒྲོན་ཐོན་མི་བེ་རོ་རྩེ་ཙག་ཞང་། །གཞུབས་ཆེན་
རིན་པུང་རྩེ་གཡོ་ས་སྒྲུབ། །བུ་སྟོན་བཤད་རྒྱུད་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཅུ། །ཞེས་
དང་། བོད་ཡུལ་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད། རྟིང་མ་བཀའ་གདམས་ལམ་
འབྲས་བཀའ་བརྒྱུད་པ། །ཤངས་པ་ཞི་བྱེད་སྒྲོར་དུག་བསྟེན་སྒྲུབ་བོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་བྱའི་གཞུང་ལུགས་སྡེ་ཆོགས་གྱི་འབྱུང་ཁྱད་དང་འཆད་རྩལ་
གྱི་དབྱེ་བས་བཤད་རྒྱུད་འདེགས་པའི་ཀ་ཆེན་བཅུ་དང་། སྒྲུབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་
རྩལ་ལ་བརྒྱུད་པའི་ཁྱད་པར་དང་མན་ངག་གི་དབྱེ་བས་སྒྲུབ་བརྒྱུད་འདེན་པའི་ཤིང་
རྟ་བརྒྱུད་དེ། བཤད་སྒྲུབ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཙུང་རྩེས་འབྲང་དང་བཙས་པའི་
གསུང་རབ་རྒྱ་མཆོལ་སྤྱོད་ཞིག་བདག་ཙག་གི་ཡབ་མེས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཙེས་
པའི་ལུས་སྟོག་ལོངས་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཡངས་པ་མེད་པར་བཤད་སྟེ། བྱི་རབས་རང་
རེའི་བརྒྱུད་འཛིན་རྣམས་ལ་འཕྲན་ཡུན་ཡན་བདེའི་དཔལ་ལ་དམིགས་ནས་བཞག་
པའི་ཞོར་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེ་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་མཆིས།

དེ་དག་ལས་མང་ཆེ་བ་རིག་གསར་ལོ་བཅུའི་གོང་ཆག་ཆེན་པོ་སོགས་དུས་
གྱི་རྒྱུད་པའི་དབང་གིས་སེམས་མེད་འབྱུང་བཞིའི་འཛིག་པ་དང་། སེམས་ལྡན་མི་

དང་མི་མེད་ཀྱི་གཞི་དང་པས་ཉམས་ཉེས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ནི་རྒྱ་བོད་ཡོངས་གྲགས་
ལྟར་ལགས།

དེ་ག་གནས་གསར་བརྗེ་མཛུགས་སྒྲིལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏང་གི་ཡང་དག་
པའི་སྲིད་ཁྲིམས་ཀྱི་ཉི་འོད་སྤར་ཡང་འཕྲོས་ཏེ། ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་འགོ་བྱེད་
དང་ཅུ་འཛུགས་གནང་ནས། དཔེ་རྒྱུ་འཕྲོར་བརྒྱ་དང་། ལེགས་སྒྲིག་དཔེ་སྒྲུབ་
སྤྱད་སྒྲེལ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རང་དེགས་ཀྱི་དེག་གནས་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་དང་། མི་
ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་བྱ་བར་སོ་སོའི་འཁོས་བརྒྱན་གྱི་སྤྱི་ཞུ་རྒྱུ་བའི་སྒྲུབ་བ་
བཟང་པོའི་དབལ་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་དུ་ཡོད་པའི་སྒྲུབས་འདིར། རང་དེའི་ཡབ་མེས་
རྒྱལ་ཀྱིས་བཞག་པའི་མ་ཞོར་མང་པོ་ཞིག་དུ་དྲུང་ཡང་དེད་ཅག་གི་བསོད་ནམས་
ཀྱི་བགོ་སྒྲུབ་དུ་ལྷག་ཡོད་པ་རྒྱལ་ལ་གཅེས་སྤྱད་ཆེན་པོས་སྤྱད་སྒྲུབ་དང་དར་
སྒྲེལ་བྱེད་རྒྱ་ནི་མེས་རྒྱལ་ཀྱིས་གནང་བའི་ལས་འགན་ཡིན་པར་མ་ཟད། འུ་ཅག་
བོད་ཀྱི་དེག་གནས་སྤྱོད་གསལ་བྱ་བར་ལེགས་སྒྲིམ་འབུལ་མཁན་གྱི་ཀན་དར་
འབྲིང་གསུམ་གྱི་ཤེས་ཡོན་ཅན་ལ་མཆོན་ན། རང་དེའི་ཕྱག་པར་བབ་པའི་གཞན་
དྲིང་མི་འཛོག་པའི་གཟེ་འོད་ལྷན་ལ་འབར་བའི་འོས་འགན་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་
ཀྱང་ཡིན་པར་སེམས།

དེར་བརྟེན། ཐོགས་དང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་སྤྱིས་སྤྱད་པ་རྒྱལ་ཀྱིས་
ལྷགས་ཚུམ་གནང་བའི་གསུང་རབ། བཤད་སྒྲུབ་གིང་རྟ་བཙོ་བརྒྱུད་ལས་གྲུབ་པའི་
མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་གཞུང་བཤད་དང་། ཆོས་འབྱུང་དང་གདན་རབས། རྒྱལ་ཐར་དང་
གསན་ཡིག་བརྗེད་དང་སྟོན་པ། ཅིས་དང་གསོ་དེག་སོགས་དཔེ་དཀོན་འཕྲོར་
བ་རྒྱལ་བ་བརྒྱས། ཆད་པ་རྒྱལ་བ་བསྐྱེད། ཉམས་པ་རྒྱལ་བ་གསོས། འབྲུགས་པ་

ནུམས་བསྐྱེགས་ཏེ་དཔེ་ཚོགས་འགའ་རིམ་པ་བསྟར་ཆགས་སུ་པར་དུ་བསྐྱུན་པ་
དང་བསྐྱུན་ཅིས་ལས།

ད་ལན་འདིར་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཚན་མཚོག་གིས་ ༡༠༠༡
ལོ་ནས་སྟག་ལོའི་གསུང་འབུམ་འཚོལ་བསྟུ་བྱ་དགོས་པའི་བཀའ་ཕེབས་པ་བཞིན།
དཔལ་བཅུགས་བོད་ཡིག་དཔེ་རྙིང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་ལོ་མང་རིང་འབད་ཚུལ་
བྱས་པ་བརྒྱད། ད་ལན་ང་ཚོས་འཚོལ་བསྟུ་བྱུང་བའི་སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བ་ཤེས་རབ་
རིན་ཆེན་གྱི་གསུང་འབུམ་པོ་ཏི་བདུན་དང་། ཁོང་གི་ཁྱབ་བོད་པོན་ཡིག་དཔལ་འབྱོར་
བཟང་པོས་མཛད་པའི་རྒྱལ་རབས་མང་པོའི་ལེགས་བཤད་རྣམ་གངས་ཡིད་འཛིན་
ཅོར་བུའི་ཐེང་བ་བཅས་དེབ་བརྒྱད་པོ་མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག་ཅིས་པའི་དཔེ་ཚོགས་
རིང་མོ་འདིའི་ནང་རིམ་པ་བསྟར་ཆགས་སུ་རྒྱ་ཆེའི་གཟིགས་པ་པོ་ནུམས་ཀྱི་སྐྱུན་
ཟུང་ཡངས་པའི་འབབ་སྟེགས་སུ་འབུལ་ཅིས་ཡིན།

འབྲུང་ཆར་ང་ཚོའི་དཔེ་ཚོགས་དཔར་སྐྱར་ལུ་རྒྱུའི་སྒོར་ལ་ལྷག་བསམ་ལྷན་
ཞིང་མཁུན་སྐྱུན་ཡངས་པའི་མཁས་དབང་ནུམས་ཀྱིས་དགོངས་འཆར་གྱི་བཀའ་
སློབ་སྟུལ་གནང་དང་། དཔེ་དགོན་གྱི་མ་ཕྱི་གཡར་གནང་གི་སྐབས་འཇུག་ཡོང་བ་
མཁུན་མཁུན། །

ཞོར་འཕྲོས་གསལ་འདེབས་ལྟུ་བ། ལྷག་པར་དུ་ད་ལྟ་ལུས་ཀྱི་ལང་ཚོ་རྒྱས་
ཤིང་། མེམས་ཀྱི་སློ་གྲོས་བཀྲ་བའི་གཞོན་སྟེན་ནུམས་ལ་མཚོན་ན། སྙིང་པོས་
དབེན་པའི་ཁ་ཐོ་འདོན་པ་ལས། ཟོལ་མེད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་དཀར་པོ་སྙིང་ལ་
འཆང་། དོན་ལྷན་གྱི་རྣམ་དཀར་བྱ་བ་དང་དུ་ལེན། ལྷད་མེད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་
གཞུང་སློབ་གཉེར་བྱེད། འཁོས་བསྟན་གྱི་སྤྱི་ལུང་ལས་ཀ་རྩུང་བད་རེ་སྐབས་ལུས་ན།

མེས་རྒྱལ་ལ་ཞབས་ཏོག་འགྲུབ། རང་རིགས་ལ་ལེགས་སྦྱིས་འབུལ། རང་ཉིད་ཀྱི་
ལ་རྒྱ་མངོན་སྤྱབ་པ་ཞིག་ཀྱང་འོང་བ་ནི་མཐོང་ཚོས་མངོན་གྱུར་ལགས་པས། དེ་
བཞིན་དགོངས་དབྱིངས་སུ་རྒྱུབ་པར་ཁྱེད། །

ཕྱན་འབྲོག་ཀན་ལུ་མས་པོ་སྤྱབ་བསྟན་ནི་མས།
སྤྱི་ལོ་༡༩༠༧པའི་ལྷོ་ཚེས་ལ་གྲུས་སུལ།

བསྐྱེད་གསལ་བཤད།

སྐྱེད་ཆང་ལོ་ལྔ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱི་གསུང་འབུམ་འདི་ནི། རིས་མེད་
རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱི་ལ་ལྷག་བསམ་དང་དག་སྤྱང་མཆོག་ཏུ་མངའ་བ། དཔལ་ན་ལྷའི་
མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཆོན་དང་། གཟན་དཀར་མཆོག་སྤྱལ་ཐུབ་བསྐྱེད་ཉི་
མ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་ལས་ད་ལྟ་རྒྱ་ཆེའི་གྲོག་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་ལམ་
དུ་འབུལ་རྒྱ་བྱང་བ་ཡིན།

དེ་ཡང་མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་གིས་དུས་དང་རྣམ་པ་
ཀྱན་ཏུ་དཔེ་རྟེན་དཔེ་དཀོན་རྣམས་སྤྱང་སྦྱོབ་བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེན་དུ་ཅིས་ཏེ་འབད་
ཚུལ་རྒྱ་ཆེན་གནང་བར་ཐོས་ལ། བྱད་པར་དུ་དཔེ་རྒྱན་ཁ་འཐོར་དུ་བྱུང་པའི་རོང་
སྤྱན་ཤེས་བྱ་ཀྱན་རིག་གི་གསུང་འབུམ་དང་། སྐྱེད་ཆང་ལོ་ལྔ་བ་ཤེས་རབ་རིན་
ཆེན་གྱི་གསུང་འབུམ་གཉིས་འཛོལ་བསྐྱེད་ཆེད་འབད་ཚུལ་རྒྱ་ཆེན་གནང་སྟེ། དེ་
ཅིང་མི་རིགས་རིག་གནས་ཕོ་བྱང་དང་། འབྲས་སྤྱང་དགོན། ས་སྐྱ་དགོན། ཅེ་པོ་
ཏ་ལ། རང་སོག་དཔེ་མཛོད་སོགས་ས་གནས་མང་པོར་བཅའ་འཛོལ་དུ་སྐྱ་དངོས་
རོ་ཐེབས་གནང་ཞིང་། མ་ཟད་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོབ་མ་ལོར་བྱང་ཨོ་རྒྱ། ཁམས་སྤྱལ་

བསོད་ནམས་དོན་གྱུ་བ། བསོད་ནམས་ཚེ་འཕེལ། ཡུམ་པ་སོགས་ལ་བཀའ་
 མངགས་གནང་སྟེ་འཚོལ་བསྟུ་མཛད་པས། རོང་སྟོན་བཀའ་འབུམ་འཚོལ་བསྟུ་
 གྲུབ་པ་རྣམས་སྐྱེ་ཆ་བསོད་ནམས་ཚེ་འཕེལ་ནས་འགན་ཁུར་ཞུས་པ་བཞིན་ད་ལྟ་
 དཔེ་སྟོན་ལེགས་གྲུབ་ཟིན་གིང་། ཁོང་ཉིད་ནས་ཀྱང་ས་སྐྱ་གོང་མ་རྣམ་ལཱ་
 གསུང་འབུམ་སྡེ་དགའི་གིང་པར་དུ་མ་འཁོད་པ་གསར་དུ་རྟེན་པའི་པོ་ཏི་གསུམ་
 ཚར་ལྔ་བརྒྱ་པར་ཏེ་བཤད་གྲ་དང་གདན་ས་ཁག་ལ་གནང་ཞིང་། ལྷག་ལོའི་
 གསུང་འབུམ་འཚོལ་བསྟུ་དང་ལྷུང་སྟོབ་ཀྱི་བཀའ་མངགས་གང་གི་སྟོབ་མ་
 ཀམ་བདེ་ལེགས་ལ་གནང་། དེ་ནས་སྟེ་ལོ་༡༠༠༥ལོའི་རྒྱ་བ་དང་པོར་ཀམ་བདེ་.....
 ལེགས་ཁམས་སྟོགས་ཀྱི་ས་གནས་ཁག་ཅིག་ཏུ་དཔེ་རྟེན་འཚོལ་བསྟུའི་ཆེད་འགོ་
 ཁར་། སྟོགས་ལོ་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཕྱག་བྲིས་འཇམ་དཔལ་མཚན་བཛྲོད་
 སུམ་བུ་དེ་བྲིས་མ་བྱིན་ཅན་ཞིག་དང་། མི་དམངས་སོག་སྒྲོར་༡༠༠༠ཐམ་པ། ཁ་
 བཏགས་ཉིན་མོ་བདེ་ལེགས་བཅས་གནང་ནས་ཞལ་ཏེ་གང་མང་དང་། ལས་ཀ་
 ལེགས་གྲུབ་ཡོང་བའི་གིས་སྟོན་ཀྱང་མཛད། ཀམ་བདེ་ལེགས་ནས་ཁམས་སྟོགས་
 ཀྱི་ལས་ཀ་རྣམས་གྲུབ་ཏེ། འབྲས་སྤངས་དགོན་གྱི་དཔེ་རྟེན་ལྷུང་སྟོབ་བྱེད་སྐབས་
 མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཞི་བར་གསེགས་ཟིན་མོད། ཁོང་གིས་མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་
 ཆེམས་དང་། གཟན་དཀར་མཚོག་སྟུལ་ཐུབ་བརྟན་ཉི་མ་མཚོག་ནས་མ་དཔེ་
 འཚོལ་བསྟུའི་འགོ་སོང་དང་བཀའ་སྟོབ་མཛུབ་སྟོན་ལོག་སྟུག་ལོའི་གསུང་
 འབུམ་ལོ་ངོ་ལྔ་ཡི་རིང་མདོ་ཁམས་དབུས་གཙང་། ཕྱི་གླིང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁག་

ཅིག་གཙོས་རྒྱལ་ཁབ་དང་ས་གནས་མང་པོ་ནས་འབད་འཛོལ་བྱས་ནས་རྟེན་པའི་
 ཚོས་ཚན་ལ་པོད་བདུན་དང་། ལྷག་ལོའི་ཁུ་བོ་དཔོན་ཡིག་དཔལ་འབྱོར་བཟང་
 པོས་མཛད་པའི་རྒྱལ་རབས་མང་པོའི་ལེགས་བཤད་རྣམ་གྲངས་ཡིད་འཛིན་ཅོར་
 བུའི་ཐེང་བ་བཅས་འཇའ་ལུས་སུ་འགོ་ལ་ཁད་ཀྱི་དཔེ་རྟེན་འདི་དག་དེབ་རྒྱུ་
 བརྒྱད་དུ་བསོས་ཏེ། དེད་དཔལ་བཅུགས་པོད་ཡིག་དཔེ་རྟེན་ཞིབ་འཇུག་ཁང་
 གིས་གཉེར་བའི་མེས་པོའི་ཤུལ་བཞག་ཅེས་པའི་དཔེ་ཚོགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ། སྤར་
 སྤྱོད་ཞུས་ཏེ་མཁུལ་ལྷན་གཞིགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་དུ་འབུལ་རྒྱུ་ཡིན།

སྤྱིར་སྣག་ལོའི་བཀའ་འབུམ་ལ་སྣག་ལོའི་དངོས་སྟོབ་རྒྱལ་ཚབ་འཇམ་
 དབྱངས་ཚོས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གྱིས་གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་སྤྱིག་བྱས་པ་ཀུན་ལ་པོ་
 ཏི་བཅུ་གྲངས་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པར་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱིས་མཛད་པ་འཇམ་
 དབྱངས་ཚོས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྣམ་ཐར་ལས་གསུངས་ཤིང་།

གཞན་ཡང་སྣག་ལོའི་ཉེ་གནས་ལྷ་ཡི་དབང་ལྷག་དང་། དགེ་སྟོང་གྲུབ་པ་
 རྒྱལ་མཚན་སོགས་གྱིས་གཙང་ཚོས་འཁོར་སྐྱང་དུ་སྣག་ལོ་ཞི་བར་གསེགས་ནས་
 ལོ་བདུན་སོང་བ། བོད་རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཤིང་འབྲུག་སྤྱི་ལོ་༡༧༥༧ལོར་ཤིང་
 སྤར་དུ་བསྐྱོས་པའི་རིག་གནས་ཀུན་ཤིས་ཅུ་འགྲེལ་དང་། ཡང་དེ་ནས་ལོ་བཞི་
 སོང་བ་ས་སྤེལ་ལོར་དུས་འཁོར་དཀྱིལ་ཚོག་སོགས་ཁག་གཅིག་ཤིང་སྤར་ལ་
 བསྐོད་པ་མཛལ་རྒྱ་བྱུང་བ་དང་། རྣམ་ཐར་ཁ་སྐོར་དུའང་འཇམ་དབྱངས་ཚོས་ཀྱི་
 དཔལ་འབྱོར་གྱིས་སྣག་ལོའི་བཀའ་འབུམ་ཤུ་ཏི་བཅུ་གསུམ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ད་ལྟ་ང་ཚོས་མ་དཔེ་བྲིས་མ་རྟེན་སོན་བྱུང་བ་

མང་པོ་ལ་ཤིང་སྤར་གྱི་སྤར་བྱང་ལོང་ཡོད་པ་བཅས་ལ་གཞིག་ན། གསུང་
འབྲམ་པལ་ཆེ་བ་ཤིང་སྤར་ལ་བརྟོན་ཀྱང་རྗེས་སུ་དུས་ཀྱི་འཕོ་འབྱུང་གི་སྟེན་
པས་ཉམས་ཆག་ཤོར་བ་མངོན།

སྟག་ལོའི་བཀའ་འབྲམ་གྱི་དཀར་ཆག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབས་པ་ཞིག་
ད་སྟོན་མ་མཇལ་ཡང་། རང་རྣམ་ལས་གསུང་བ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་འཇམ་དབྱངས་
ཆོས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྣམ་ཐར། དུས་འཁོར་སྤྱི་དོན་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་
རང་གཞུང་དག་ལས་ཁ་འཕངས་པ་ལས་གསལ་བ་ལྟར་ན། གཞུང་ལུགས་
གྲགས་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་གཙོ་བོར་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་དང་། གསང་
འདུས་བདེ་མཆོག་གྱི་དོར་དུས་འཁོར་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་འགྲེལ་དང་དཀྱིལ་ཆོག་
སོགས་ཆོས་ཚན་ཉིས་བརྒྱད་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་ཡོད་པར་མངོན་ཡང་། ད་ལྟ་དེད་དཔལ་
བརྟེན་པོ་དེ་ཡིག་དཔེ་རྣམས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ལོ་ངོ་ལྔ་ཡི་རིང་འཛོལ་བསྟེ་
ཐུབ་པར་ཆོས་ཚན་༥༥ཙམ་ལས་མ་རྟོག་། འོན་ཀྱང་གཞུང་སྤྱིར་འགའ་ཤིས་ཀྱི་
ཕྱག་ལ་སྟག་ལོའི་གསུང་ཚན་པ་ཁ་ཤིས་ཡོད་ཚུལ་ཐོས་པས། དཔེ་གཡར་རྒྱུ་རེ་
བ་ཞུས་པར་དོན་སྤྲོད་མ་ཐུང་བར་སྒོ་ཐམ་དང་ཡིད་ཆད་རང་རེ་ཞིག་དེབ་རྒྱུ་
བདུན་པོ་འདི་སྤར་བསྐྱེད་ཞུས་པ་ཡིན། ད་དུང་ཆོས་ཚན་༡༠༠ལྷག་ཙམ་མ་འོང་
པར་འཛོལ་བསྟེ་བྱ་དགོས་པ་རྣམས་མཚན་ཐོ་ཟུར་དུ་བཀོད་ཡོད་པས་སྤྱི་དང་བྱེ་
བྲག་གི་བསྟན་ལ་ཁ་ཙམ་མིན་པར་ལྷག་བསམ་ཞིག་གལ་སྤྱིད་མཆིས་ན་སྟོང་
པོས་དཔེན་པའི་ཁ་ཕོ་འབྲུག་སྐད་ལྟར་ཆེམས་ཤིང་། ཕྱོགས་ལྷུང་གི་ཐོག་མདས་
རྒྱལ་བསྟན་མཐུན་སྤྱིལ་གྱི་གསེར་མཁར་གཏོར་བ་ལ་མ་བཅོན་པར། བསྟན་དང་
འགོ་བར་སྟན་པའི་གསུང་རབ་དཔེ་རྣམས་དག་འཛོལ་བསྟེ་དང་ལྷུང་སྟོབས་བྱ་

རོགས་ཞེས་ཐལ་མོ་སྤྱིར་ཁར་སྦྱར་དེ་གསོལ་བ་ལན་བརྒྱར་འདེབས་པ་ལགས། །

བཀའ་འབུམ་འདིའི་མ་དཔེ་འཛོལ་བསྟུང་དཔེ་སྒྲིག་འགན་འཛིན་ཀླུ་བདེ་ལེགས་དང་། སྤྱི་བྱུང་ལས་ཀའི་འགན་ཁུར་བ་མཁན་པོ་འགྲོ་འདུལ་རྩོ་རྩེ་གཉིས་ཡིན། ལུ་དག་ཐེངས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་སྤྱབ་བསྟན་སྟོན་ལམ་དང་དག་དབང་བཟང་པོ་གཉིས། ལུ་དག་ཐེངས་གསུམ་པ་དང་མཐའ་མའི་ལུས་ཆེན་གྲུས་པས་ཁུར་སྤང་ནས་ལུས་པ་ཡིན། མ་དཔེའི་སྦྱང་ཡིག་རྣམས་གཞུང་གོང་འོག་དང་། དཔེ་མི་འདྲ་བ་ཁག་ཞིབ་བསྟུར་ཐོག་འཕྲུགས་མེད་དུ་བཀྲལ་བ་དང་། སྤང་སྦྱོར་ཡིག་མོར་མཛོན་གསལ་དག་བཅོས་པ་སྟེ། མ་དཔེའི་ནང་དོན་ལ་བཅོས་སྟངས་ཕྱེ་ཙམ་ཡང་མ་བྱས་པར་ཐ་ན་ཡུལ་སྐད་ཐད་ཀར་བྲིས་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་སོར་བཞག་ཡོད། ཆེས་དཔེ་རྙིང་གི་དབང་གིས་ཆོག་འབྲུ་མི་གསལ་བ་དང་། ཅུ་ཆད་སོང་རིགས་ལ་འོལ་ཆོད་ཀྱིས་ཁ་མ་སྐྱང་བར་ཆག་རྟགས་.....བྱུང་སྟེ་སྟོང་བར་བཞག་ཡོད།

ཅིས་འཁོར་ནང་དུ་སྤྲུགས་པའི་འགྲོ་སོང་སོགས་ནི་དཔལ་བཅུགས་ཞིབ་འཕྲུག་ཁང་གིས་ལུས་ཤིང་།

སྦྱར་སྦྱོར་གྱི་འགྲོ་སོང་ཆེས་བྲིན་བོད་སྟོན་ཁང་ནས་བཏང་བ་དང་གཞན་ཡང་ལུ་དག་བྱེད་སྐབས་འགྲོ་སོང་ལ་རོགས་རམ་གནང་མཁན་མཁན་པོ་རྟ་མགིན་རྩོ་རྩེ་དང་། ཁམས་སྤུལ་བསོད་ནམས་དོན་གྲུབ། སྤྱི་ལོ་ལུ་དག་པ་གྲིང་དཔོན་བསྐྱ་སྤུལ་བཟང་དང་རྩོ་རྩེ་ཉི་མ། ལུ་དག་སྤྱིའི་བརྟ་གསར་རྙིང་སོགས་ལ་གྲོགས་དན་པ་བསྟན་འཛིན་སྟོན་གྲོ་སྤྱོད། ཅིས་འཁོར་དེབ་སྒྲིག་པ་ཆེ་རིང་སྟོལ་མ།